

Türkiye Toptan Elektrik Piyasası Piyasa Mekanizmaları

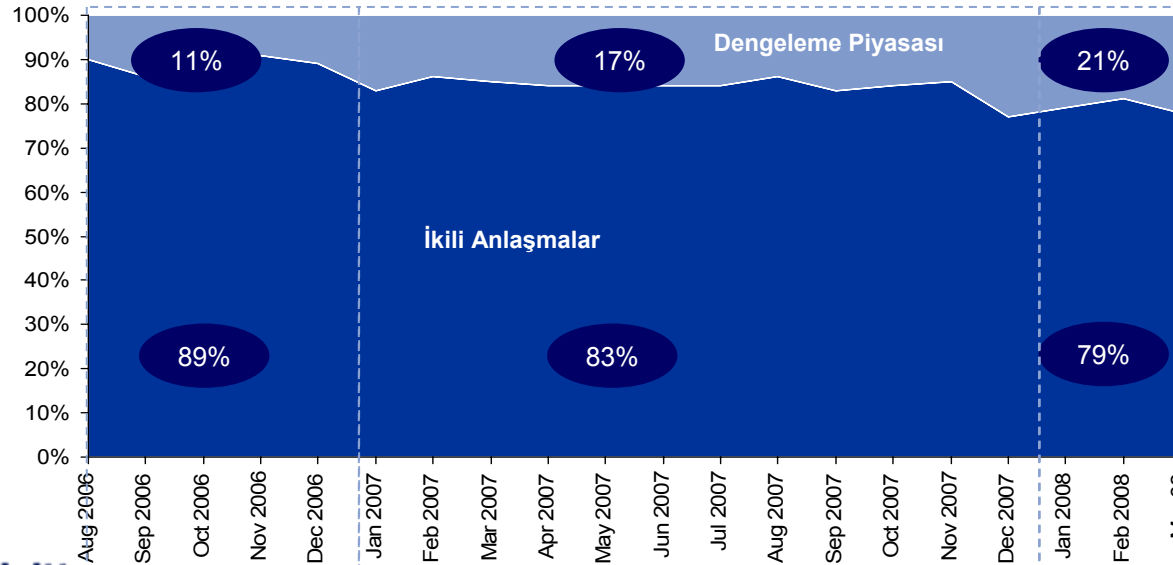
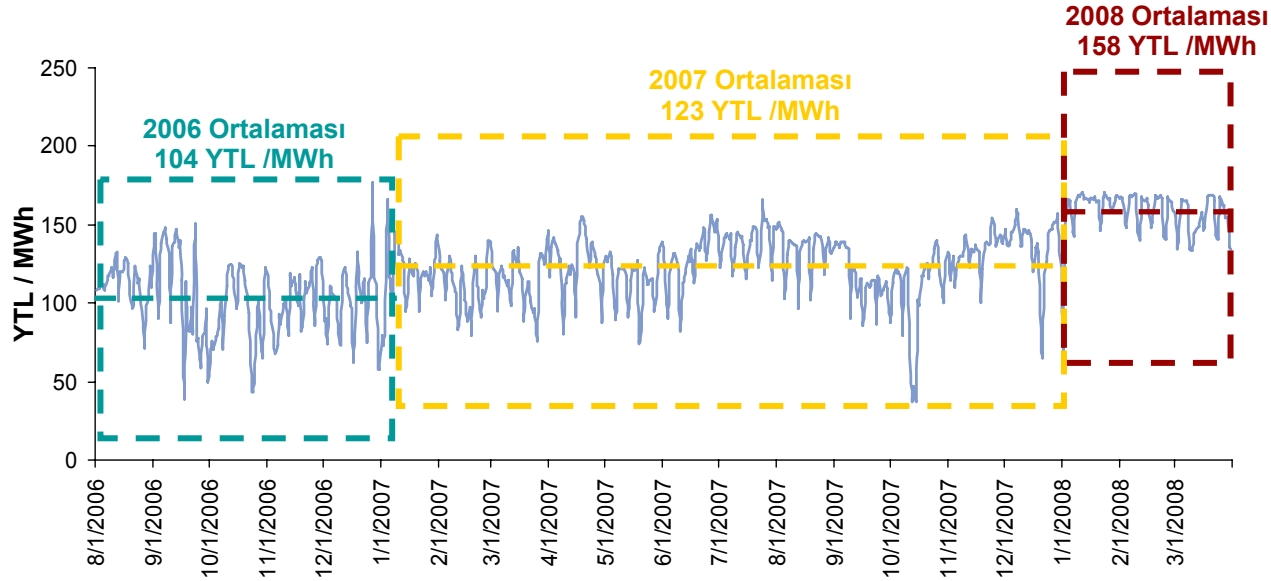
Uygar Yörük
Kıdemli Müdür, Deloitte Danışmanlık

Deloitte Danışmanlık A.Ş.

İstanbul , 22 Mayıs 2008

Mevcut Durum ve Gelişmeler

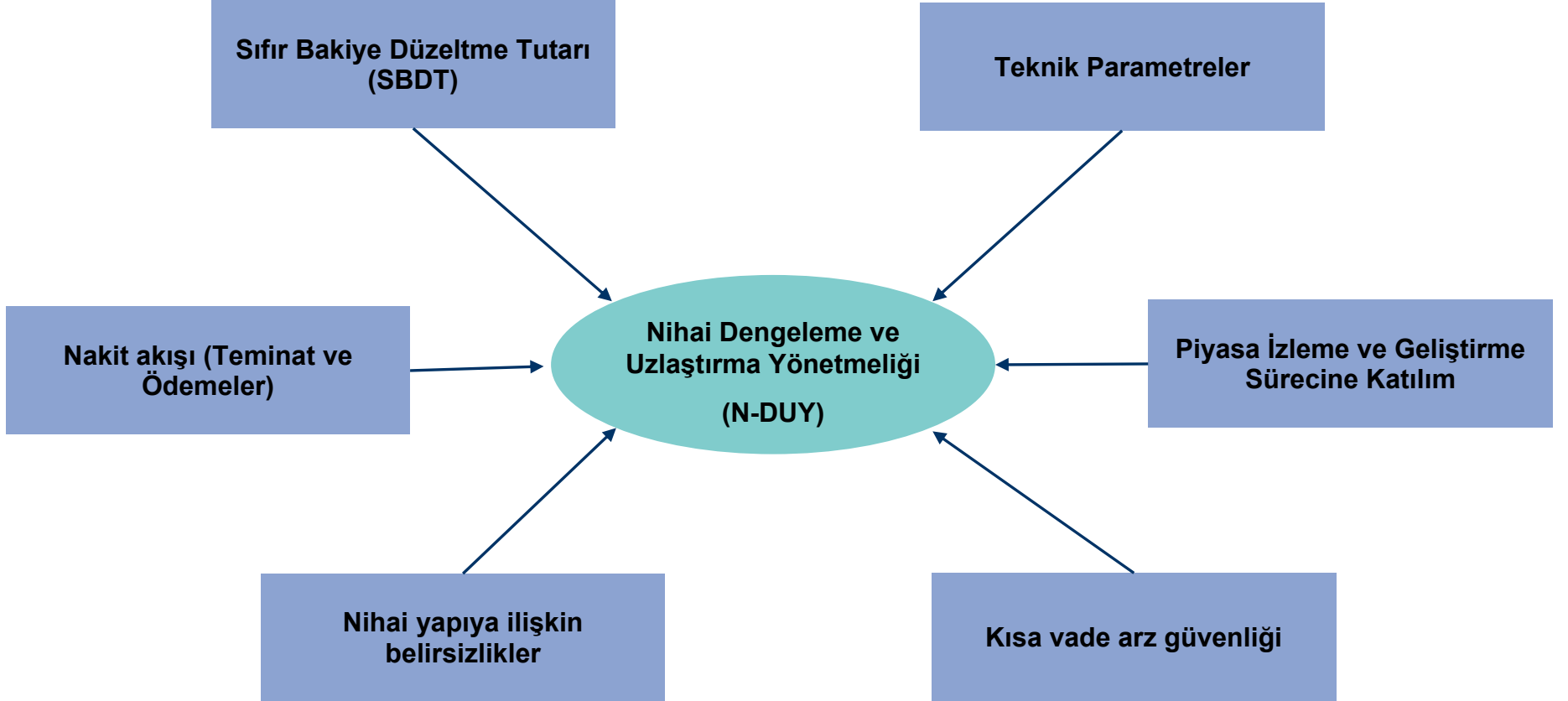
- Sistem Marjinal Fiyatı (SMF) ve Dengeleme Piyasası Gelişimi 01.08.2006-31.03.2008 -

- Mevcut dengeleme piyasası yatırım ihtiyacı sinyallerini vermektedir.
- Arz / Talep dengesi sıkıştıkça yıllık ortalama piyasa fiyatı artmaktadır.
- Sistem Marjinal Fiyatının volatilitesi azalmaktadır.
- İkili anlaşmalar piyasasının oranı azalmakta, dengeleme piyasasının oranı artmaktadır.

Kaynak: TEİAŞ

Mevcut Mekanizmada Yaşanan Güçlükler

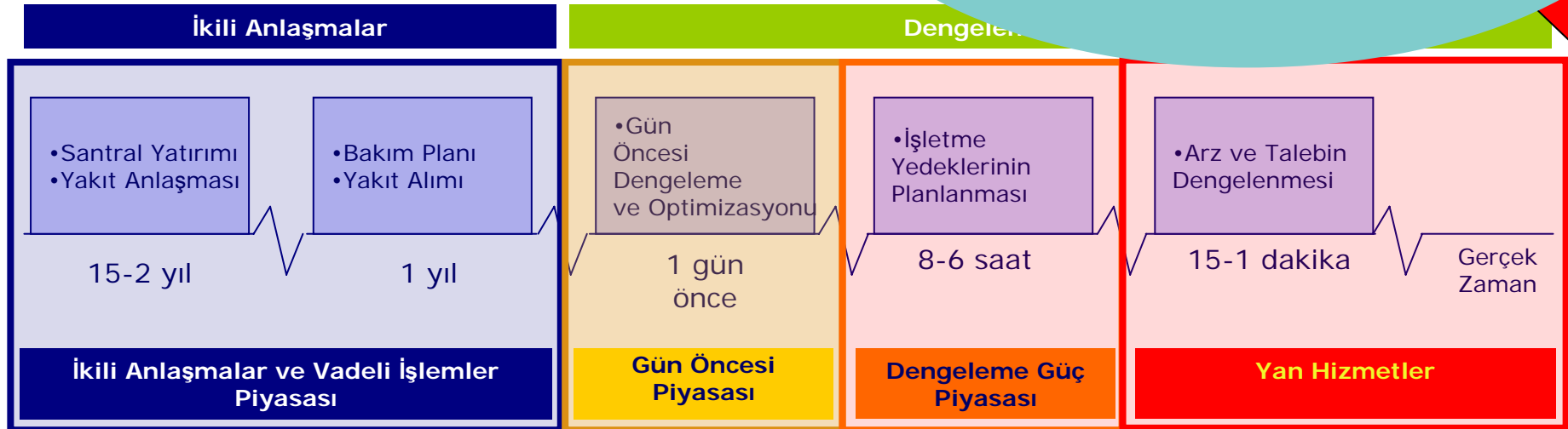

Elektrik Piyasası Gelişimi: Piyasa Tasarımı

- Piyasa tasarımının en önemli unsuru elektrik enerjisi fiyatıdır.
- Dolayısıyla vadeye (riske) göre değişen fiyatın piyasa ortamında oluşmasını sağlamak üzere piyasa tasarımı temel olarak;
 - kısa vadeli fiyat mekanizmaları,
 - uzun vadeli fiyat mekanizmaları ve
 - kısıt yönetiminden oluşmaktadır.

• Taslak Yönetmelik prensipleri
12 Mayıs 2008 günü Bakanlık Toplantı
salonunda piyasa katılımcılarına tanıtıldı

• “Gün Öncesi Piyasası Ticaret Sistemi ve
Uzlaştırma Sistemi Alımı ve Uygulaması”
ihalesi 25 Haziran 2008 tarihinde yapılacaktır.

Nihai Dönem Uygulamaları

Sıfır Bakiye Düzeltme Tutarı (SBDT)

- 3 dönemli uzlaştırmadan saatlik uzlaştırmaya geçiş,
- Teslimat saati sonunda belirlenen dengesizlik fiyatı,
- Altyapı eksiklikleri ve arbitraj sebebi ile oluşan SBDT'nin azalması

Nakit Akışı (Teminat ve Ödemeler)

- Saatlik altyapı ile faturalama ve ödeme döngüsünün süresinin kısaltılması
- Faturalama dönemi başına nakit akış miktarı ve dolayısıyla riskin azalması

Teknik Parametreler

- Yeni teklif verme mekanizması ile teknik parametreler teklif yapısı içinde bulunur,
- Daha basit, şeffaf ve adil bir mekanizma

Kısa dönemdeki Arz Güvenliği

- Talep tarafının piyasaya aktif katılımına imkan tanıyan mekanizma
- Hem gün öncesi piyasasına, hem dengeleme güç piyasasına talep tarafı katılabilme imkanı

Nihai Yapıya İlişkin Belirsizlikler

- Nihai dönem düzenlemeleri ile iki aşama tanımlanmakta,
- Aşamalar arası geçiş koşulları belirlenmekte
- Aşamalarda geçerli olacak kurallar ayrı ayrı tanımlanmaktadır

Piyasa İzleme ve Geliştirme Sürecine Katılım

- Piyasa katılımcılarının da temsil edildiği bir piyasa değerlendirme ve geliştirme konseyi kurulması öngörülmektedir

Deloitte

Deloitte, faaliyet alanı bir çok endüstriyi kapsayan özel ve kamu sektörü müşterilerine denetim, vergi, danışmanlık ve kurumsal finansman hizmetleri sunmaktadır. Küresel bağlantılı 140 ülkedeki üye firması ile Deloitte, nerede faaliyet gösterirse gösterebilir, başarılarına katkıda bulunmak için müşterilerine birinci sınıf kapasitesini ve derin yerel deneyimini sunar. Deloitte'un 150.000 uzmanı, mükemmelliğin standardı olmayı kendilerini adanmıştır.

Deloitte uzmanları; ortak kültürün sağladığı birlik, pazar ve müşterilere sağlanan katma değer, birbirlerine olan bağlılık ve kültürel çeşitliliğin gücü ile tek bir bütündür. Uzmanlar, sürekli öğrenim, mücadele isteyen deneyimler ve zengin kariyer olanakları sunan bu çevrede çalışır. Deloitte uzmanları kurumsal sorumluluğu güçlendirmeye, kamu güvenini oluşturmaya ve toplumlarında pozitif bir etki yaratmaya kendilerini adanmışlardır.

"Deloitte", seçilmiş müşterilere denetim, danışmanlık, kurumsal finansman, kurumsal risk ve vergi alanlarında hizmet vermek için işbirliğinde bulunan dünya çapındaki bağımsız firmaların on binlerce uzmanının altında topladığı markadır. Bu firmalar İsviçre mevzuatına göre kurulmuş Deloitte Touche Tohmatsu ("DTT") üye firmalarıdır. Her üye firma belirli bir coğrafi bölgede hizmet sunar ve faaliyet gösterdiği ülke veya ülkelerin kanunlarına ve mesleki düzenlemelerine tabidir. DTT, üye firmaların eşgüdüm faaliyetine yardım eder ancak kendisi müşterilere hizmet sağlamaz. DTT ve her DTT üye firması ayrı ve münferit yasal varlıktır. DTT ve DTT üye firmaları sadece kendi eylem ve yükümlülüklerinden sorumludur, diğer üye firmaların eylem ve yükümlülüklerinden sorumlu tutulamaz. Her DTT üye firması uluslararası kanunlar, düzenlemeler, alışılmış pratikler ve diğer etkenlere uyumlu olacak şekilde farklı yapılanmıştır ve bağlı ortaklıklar, iştirakler ve/veya tüzel kişiler üzerinde profesyonel hizmetleri vermeyi güvence altına alabilir.